

vi havde en fælles Forfatning for det hele Monarchie. Der er ogsaa en anden Betragtning, et andet Hensyn, som jeg ikke troer, at man maa kaste fra sig, og det er, at vi ikke vide, hvilke Følger denne Indrømmelse, dette første Skridt paa denne blinde Nødvendighed's Bei, muligens i Tiden kan bringe efter sig. Stillingen er nu imidlertid saaledes, at enhver Rigsdagsmand maa føle det Ansvar, der knytter sig til den Stemme, han skal afgive i denne Sag; dette Ansvar maa staae klart for Enhver, og det staar ogsaa klart for mig i dette Øieblik; men, jo stærkere Følelsen gjør sig gjældende om Ansvaret, der hæfter sig ved Ens Stemme, desto mere maa hans Samvittighed, hans Overbeviisning være det Levende for ham. Jeg veed ikke, hvad Udfaldet vil blive af Afstemningen i denne Sag (Joh); jeg veed ikke, hvor Mange der vil stemme Ja, eller hvor Mange der vil stemme Nei (Joh). Nei, jeg kan ikke, siger jeg, og jeg vil ikke i dette Øieblik vide det; thi jeg vil afgive min Stemme uden ydre Paavirkning. Jeg veed heller ikke, hvilke Følger Budskabets mulige Forkastelse vil bringe efter sig; men det veed jeg, at, saafremt jeg skal handle efter den Overbeviisning, der hos mig gjør sig gjældende, efter de Følelser, der saa stærkt bevæge sig hos mig, ved Afgjørelsen af dette Spørgsmaal, dersom jeg skal handle efter den Anskuelse, jeg har om hele dette Forhold, da troer jeg ikke, at jeg kan sige Ja til det kongelige Budskab, saalænge det foreligger i sin nærværende Form, og saalænge en yderligere og bydende Nødvendighed ikke er begrundet (Hør! Hør!). Jeg maa sluttelig udtale; at jeg høist ugjerne er kommen til dette Resultat; jeg maa udtale, og der er Alvor i denne Udtalelse, at det smertes mig inderligt og dybt, at jeg maa gaae den Bei; men min Overbeviisning, min Følelse af, hvad jeg anseer for det Rette, for det Rigtige, hvad jeg anseer for en Pligt mod mit Fædreland (Hør!); det tør jeg ikke bortkaste, det maa jeg ikke bortkaste, og jeg vil overlade til Fremtiden at dømme, om jeg har handlet ret eller uret (Hør!).

Monrad: Det er kun med saa Ord, at jeg skal gjentage min Anskuelse med Hensyn

til selve Arvesagen. Jeg gjentager den, for derved at tilkjendegive, at min Mening ikke er bleven forandret ved hvad der her er udtalt. Jeg antager altsaa, at Ophævelsen af Kongelovens qvindelige Arvesølge ikke ligger i Londonnertractaten, i og for sig (Hør!); men jeg troer tillige, at Hs. Majestæts Regjering ved det kongelige Budskab har givet en Fortolkning af, hvorledes den troer, at Londonnertractaten paa en loyal Maade bør opfattes. Jeg er tillige overbevist om, at Hs. Majestæt Keiseren af Rusland, der staaer i et særegent Forhold til denne Sag, har modtaget den af Hs. Maj. Kongen af Danmark givne Fortolkning; det ligger i hvad der er os forelagt, og jeg troer ikke, at Nogen kan vriste af Hs. Maj. Keiseren af Ruslands Haand den af Hs. Maj. Kongen af Danmark givne Fortolkning af Londonnertractaten (Hør!). Jeg antager tillige, at man skal undgaae at komme ind i et politisk Forhold til denne Regjering, der er i Strid med det hele Forhold, hvori vi have staaet i alle de foregaaende Aars (Hør!), og jeg mener, at man ved at følge den Bei, som den ærede sidste Taler har antydet, vil komme i en saadan Strid (Hør!). Dette med Hensyn til Sagen selv. Men der er jo en anden Side, som vi nu maae hente Blikket paa; den nemlig, hvad der ligger bagved denne Sags Afgjørelse. Det kan ikke undgaaes, at man ved ethvert saadant Spørgsmaals Afgjørelse maa vende Blikket udad og sige; hvad vil der derefter skee, hvad vil der derefter komme? (Hør!); og det er herfor, jeg maae udbede mig Deres Opmærksomhed. Man har gjentagne Gange fremsørt, at der bagved et Nei her i denne Forsamling ligger to Muligheder; den ene er den, at Ministeriet gik af, den anden, at Rigsdagen blev opløst. Jeg skal betragte begge disse Muligheder. Hvad da den første angaaer, at Ministeriet skulde gaae af, eller at der skulde indtræde væsentlige Modificationer deri, da skal jeg aabent udtale, at jeg ikke opfatter Ministeriet paa en saadan Maade, at jeg i og for sig vilde ansee dette for noget sær sørgeligt (Hør!), og jeg skal tillige ganske kort udtale, hvorfor. Jeg har allerede tidligere fremhævet de Misgreb, der